

Riksdagens svar på regeringens proposition med förslag till lagstiftning om ombildning av Bilregistercentralen till ett aktiebolag

Till riksdagen har överlämnats regeringens proposition nr 59/1995 rd med förslag till lagstiftning om ombildande av Bilregistercentralen till ett aktiebolag. Riksdagen har i ärendet mottagit trafikuskottets betänkande nr 5/1995 rd.

Riksdagen förutsätter att det sedan Bilregistercentralen bolagiserats säkerställs en tillräckligt hög servicenivå på besiktningens verksamhet och tillsyn över anordnandet av förarexamina som garanterar trafiksäkerheten i hela landet.

Riksdagen förutsätter att det snabbt utreds vilka kompetenskrav som lämpligen bör ställas på besiktningens personalen och att det inom en nära framtid krävs en särskild besiktningsexamen som garanterar personalens yrkesskicklighet.

Riksdagen förutsätter att efterkontroll av årsbesiktning inte beordras inom två månader efter årsbesiktningen.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ombildande av Bilregistercentralen till ett aktiebolag samt om vissa uppgifter för detta bolag

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Statsrådet berättigas att överlåta den egendom och de immateriella rättigheter som är i den till trafikministeriets förvaltningsområde hörande Bilregistercentralens besittning samt verkets affärsverksamhet på det aktiebolag som bildas för att fortsätta Bilregistercentralens verksamhet och på dess pensionsstiftelse. När aktiebolaget bildas tecknar staten samtliga aktier.

Bolagets verksamhetsområde omfattar fordonsbesiktningstjänster och annan affärsverksamhet som är lämplig i samband med dessa tjänster.

2 §

Statsrådet bestämmer vilken egendom som skall överlätas och värdet av den samt villkoren för överlåtelsen. Statsrådet beslutar också om övriga villkor och arrangemang som har samband med överlåtelsen av egendomen och med bildandet av bolaget.

Statsrådet bestämmer vilken del av egendomen som skall sättas in i bolaget mot aktier och vilken del som skall överlätas på lånevillkor. Staten kan bevilja bolaget lån utan säkerhet högst till ett belopp av 45 miljoner mark.

3 §

Aktiebolaget är inte skyldigt att betala stämpelskatt för överlåtelsehandlingar som gäller egendom som nämns i denna lag. Detsamma gäller för de överlåtelsehandlingar och skuldebrev som överläts på pensionsstiftelsen.

Aktiebolaget eller dess dotterbolag är inte heller skyldiga att betala stämpelskatt när egendom som avses i denna lag första gången överläts från aktiebolaget på ett dotterbolag, om överlåtelsen sker inom ett år efter att denna lag har trätt i kraft. Vid inkomst- och förmögenhetsbeskattningen samt mervärdesbeskattningen anses aktiebolaget och dess dotterbolag som sådant fortsätta Bilregistercentralens rörelse.

4 §

Aktiebolaget svarar för de skuld-, anskaffnings- och leveransavtal samt andra liknande förbindelser som Bilregistercentralen har ingått under sin verksamhetstid och som gäller på bolaget överlåteten egendom och affärsverksamhet.

Statens sekundära ansvar för de lån som Bilregistercentralen har upptagit kvarstår.

5 §

Den personal i arbetsavtalsförhållande som är i Bilregistercentralens tjänst när denna lag träder i kraft övergår enligt sitt samtycke i aktiebolagets tjänst i en motsvarande uppgift eller i en tjänst eller uppgift som lämpar sig för tjänstgöring vid den fordonsförvaltningscentral som skall inrättas. Personer som anställts hos Bilregistercentralen för viss tid övergår för den tid de har anställts, om inte tiden har gått ut när denna lag träder i kraft.

Angående villkoren för anställningsförhållandet, som gäller den uppgift i arbetsavtalsförhållande som vederbörande med stöd av 1 mom. har övertagit i aktiebolaget, iaktas vad som överenskomts i kollektivavtalet som bolaget har ingått eller vad som stadgas i lag eller vad som stadgas eller bestäms med stöd av lag.

6 §

Bolaget skall till utgången av 1996 enligt vad som därom stadgas eller bestäms särskilt

1) sköta uppgifter som hänför sig till förarexamina, körkort och förarundervisning, samt

2) sköta uppgifter som hänför sig till certifikat som berättigar till transport av farliga ämnen, till körtillståndsprov och till utbildning för körtillstånd.

Den avgift som bolaget uppbär för de tjänster som avses i 1 mom. fastställs av trafikministeriet med tillämpning av vad lagen om grunderna för avgifter till staten (150/92) stadgar om avgifter som uppbärs för offentliga rättsliga prestationer.

7 §

Den som i bolagets tjänst vid skötseln av uppgifter som ansluter sig till mottagningen av förarexamen med stöd av 6 § 1 mom. 1 punkten har fått information som ansluter sig till en privatpersons hälsotillstånd får inte olovligen yppa denna information.

Till straff för brott mot tystnadsplikten enligt 1 mom. döms enligt 38 kap. 1 eller 2 § strafflagen.

8 §

Denna lag träder i kraft den 199 .

Genom denna lag upphävs lagen den 6 november 1992 om Bilregistercentralen (988/92) och förordningen den 11 december 1992 om Bilregistercentralen (1298/92) jämte ändringar.

När denna lag har trätt i kraft svarar fordonsförvaltningscentralen för avtal, förbindelser och skyldigheter som hänför sig till databasen i datasystemet för vägtrafiken och dess tillämpningar, till registreringen av fordon och körkort samt till den egentliga fordonskatten.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft. Statsrådet kan vidta åtgärder enligt 1 och 2 §§ innan lagen träder i kraft.

På revisionen av och bokslutet för Bilregistercentralens sista verksamhetsår tillämpas lagen om statens affärsverk (627/87) och vad som stadgas eller bestäms med stöd av den. Aktiebolaget sköter till denna del de uppgifter som ankommer på ett affärsverk.

Lag

om fordonsförvaltningscentralen

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Syfte

Syftet med fordonsförvaltningscentralen är att främja trafiksäkerheten och datasystemet för vägtrafiken samt minska de miljöskador som fordonen orsakar. Fordonsförvaltningscentralen är underställd trafikministeriet.

2 §

Uppgifter

Fordonsförvaltningscentralen har till uppgift att

1) upprätthålla datasystemet för vägtrafiken och sköta uppgifter i samband därmed,

2) svara för registreringen av fordon och körkort,

3) svara för tillsynen över bilskolorna och sköta uppgifter i anslutning till förarexamina,

4) sköta typbesiktningen av fordon samt ärenden som gäller EG-typgodkännande,

5) sköta tillsyns- och andra uppgifter som hänför sig till koncessioner för fordonsbesiktning,

6) sköta andra uppgifter som hänför sig till besiktning av fordon,

7) sköta tillstånds- och tillsynsuppgifter som hänför sig till handeln med trafikförnödenheter samt till monterings- och reparationsverksamhet,

8) sköta ärenden som hänför sig till inteckning i bil,

9) avgöra sådana ärenden som gäller tillstånd, dispens och rättelseyrkande som särskilt har ålagts centralen,

10) sköta vissa beskattningsärenden som gäller vägtrafiken, samt

11) främja forskning som syftar till en förbättring av trafiksäkerheten och en minskning av de miljökador som vägtrafiken förorsakar.

Fordonsförvaltningscentralen har till uppgift att också sköta de övriga till centralens verksamhetsområde anknutna myndighetssuppgifter som genom stadganden eller bestämmelser särskilt ålagts centralen, samt utföra de uppdrag som trafikministeriet anförtror centralen.

3 §

Direktionen

Fordonsförvaltningscentralen har en direktion, vars medlemmar utses av statsrådet. Om direktionens uppgifter, sammansättning och mandatperiod stadgas genom förordning.

4 §

Närmare stadganden

Närmare stadganden om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning.

5 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 199 .

Genom denna lag upphävs lagen den 22 december 1993 om fordonsförvaltningen (1373/93) och förordningen den 22 december 1993 om fordonsförvaltningen (1374/93).

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

6 §

Övergångsstadganden

Vad som på något annat ställe stadgas eller bestäms om Bilregistercentralens enhet för fordonsförvaltningen eller om fordonsförvaltningen, gäller fordonsförvaltningscentralen sedan denna lag har trätt i kraft.

Ärenden som är anhängiga inom fordonsförvaltningen när denna lag träder i kraft överförs när lagen träder i kraft på fordonsförvaltningscentralen för behandling och avgörande.

Ärenden som är avhängiga vid Bilregistercentralen när denna lag träder i kraft och som enligt denna lag hör till fordonsförvaltningscentralen överförs när lagen träder i kraft på fordonsförvaltningscentralen för behandling och avgörande.

Tjänster och uppgifter inom fordonsförvaltningen blir tjänster och uppgifter vid fordonsförvaltningscentralen med undantag för överdirektörstjänsten, som dras in när denna lag träder i kraft.

Fordonsförvaltningscentralen sköter till fordonsförvaltningen hörande bokföringsuppgifter som gäller det räkenskapsår som föregår lagens ikraftträdande.

Lag

om koncession för besiktning och registrering av fordon

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Lagens syfte och tillämpningsområde

Syftet med denna lag är att med hjälp av fordonsbesiktning främja trafiksäkerheten och minska de miljöskador som fordonen orsakar. Lagens syfte är även att främja tillgången till registreringstjänster.

Denna lag tillämpas på dem som söker koncession och på dem som med stöd av koncession utför besiktning och registrering av fordon.

Om fordonsförvaltningscentralens rätt att utföra fordonsregistreringar samt om tillstånd till direktregistrering stadgas särskilt genom förordning.

2 §

Koncessionsplikt

Fordonsbesiktningar och andra än i 1 § 3 mom. avsedda registreringar om vilka stadgas närmare i förordning får utföras enbart av den som har beviljats koncession enligt denna lag.

För typbesiktningar och EG-typgodkännanden av fordon kan koncession inte beviljas.

Genom förordning kan stadgas att smärre delar av besiktningssuppgifterna kan utföras även av någon annan än den som har beviljats koncession.

3 §

Allmänna förutsättningar för beviljande av koncession

Koncessionen skall beviljas en sökande som är tillförlitlig, sakkunnig, solvent och oberoende. Sökanden skall även kunna säkerställa att verksamheten är av tillräckligt hög kvalitet och att kunderna behandlas lika samt sörja för behövlig datasekretess.

Koncession beviljas inte, om det av ansökan eller annars av omständigheterna framgår att arrangemang i samband med ansökan har vidtagits i syfte att kringgå stadgandena om förutsättningarna för koncession.

Koncession beviljas inte ett ämbetsverk, en

inrättning eller en läroanstalt som upprätthålls av staten, kommunen eller samkommunen.

Den som söker koncession skall vara medborgare i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller ett samfund som har sin hemort, centralförvaltning eller sitt huvudsakliga driftställe inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

4 §

Bedömning av sökandens tillförlitlighet

Den som söker koncession kan anses vara tillförlitlig, om sökanden, de som svarar för verksamheten och de som hör till besiktningsspersonalen eller, i fråga om en sökande vars verksamhet bedrivs i bolagsform, styrelsens och förvaltningsrådets medlemmar och suppleanter, verkställande direktören, de ansvariga bolagsmännen och andra personer i jämförbar ställning

1) under de senaste fem åren inte har dömts för ett brott som avses i 75 § vägtrafiklagen (267/81) eller för brott för vilket påföljden varit fängelsestraff,

2) under de tre senaste åren inte har dömts för ett brott för vilket påföljden varit bötesstraff och som kan anses visa att personen i fråga är uppenbart olämpliga att bedriva besiktning eller registrering eller

3) under det senaste året inte har dömts tre eller flera gånger för ett sådant brott mot stadgandena och bestämmelserna om trafik- eller fordonssäkerhet för vilket påföljden varit bötesstraff.

Den som söker koncession anses inte pålitlig, om sökanden genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig att utföra besiktning och registrering eller har brutit mot stadganden eller bestämmelser om besiktning, registrering eller beskattning av fordon.

5 §

Sökandens sakkännedom

Den som söker koncession skall i sin ansökan uppge vem som svarar för besiktningssverksamheten. Den som svarar för besiktningssverk-

samheten skall ha avlagt minst examen vid biltekniska studielinjen vid en teknisk läroanstalt eller motsvarande lämplig examen på teknikernivå samt ha förtrogenhet med de stadganden och bestämmelser som gäller fordon samt besiktningen och registreringen av dem. Den som svarar för verksamheten skall dessutom ha tillräcklig praktisk erfarenhet av besiktningssuppgifter eller andra tekniska kontrolluppgifter.

6 §

Bedömning av sökandens oavhängighet

Den som söker koncession kan anses vara oberoende, om varken han eller någon av hans anställda utövar eller står i kommersiellt, ekonomiskt eller något annat beroendeförhållande till den som bedriver

- 1) tillverkning, import, handel, planering, marknadsföring, reparation, service eller försäkringsverksamhet som gäller fordon eller delar eller tillbehör till fordon, eller
- 2) tillståndspliktig trafik.

Den som söker koncession får inte heller stå i beroendeförhållande till organisationer som bildats av dem som bedriver verksamhet som avses i 1 mom.

7 §

Koncessionens omfattning

Koncession beviljas på ansökan med begränsning enligt besiktningsslag som följer:

- 1) årsbesiktningar som gäller alla fordon, eller
- 2) registreringar som gäller alla fordon och alla besiktningsslag, med undantag för typbesiktningar och EG-typgodkännanden.

8 §

Ansökan om koncession

Till en koncessionsansökan skall fogas

- 1) utdrag ur handelsregistret och utredning om ägandeförhållandena i fråga om en sökande vars verksamhet bedrivs i bolagsform,
- 2) en utredning om var verksamheten kommer att inledas,
- 3) en utredning om hur sökanden säkerställer att verksamheten är tillräckligt högklassig och att kunderna behandlas lika,
- 4) en utredning om hur sökanden ämnar

ordna kontakterna med datasystemet för vägtrafiken och garantera behövlig datasekretess,

5) en utredning om hur lokaler, anordningar samt personal och andra personer som nämns i 4 § 1 mom. uppfyller kraven på den verksamhet som ansökan avser samt

6) annan utredning som trafikministeriet eventuellt förutsätter.

9 §

Beviljande av koncession

Trafikministeriet beviljar koncession för en bestämd tid av högst fem år, om sökanden uppfyller kraven i 3—6 §§ och lämnar de utredningar som nämns i 8 §. I beslutet om koncession kan det uppställas sådana villkor på vilka koncessionen beviljas. Koncessionen beviljas för ett bestämt besiktningställe.

10 §

Inledande av verksamheten

Den besiktningverksamhet och registrering som koncessionen avser kan inledas när tillsynsmyndigheten har

1) konstaterat att koncessionshavarens lokaler är permanenta och lämpliga för verksamheten samt sådana att besiktningarna oberoende av vädret kan utföras på behörigt sätt,

2) godkänt koncessionshavarens besiktningsslag och anordningar som lämpliga för den verksamhet som ansökan avser,

3) konstaterat att koncessionshavarens kontakter med datasystemet för vägtrafiken är adekvata,

4) konstaterat att koncessionshavarens personal är behörig för de uppgifter som ansökan avser samt har

5) konstaterat att omständigheterna i samband med verksamheten även i övrigt fyller kraven.

Har inte en sådan besiktningverksamhet som avses i koncessionen inletts inom sex månader efter det koncessionen beviljades, förfaller koncessionen. Fordonsförvaltningscentralen kan av särskilda skäl förlänga tidsfristen.

11 §

Behörighetsvillkor för den personal som utför besiktningar

Den personal som utför besiktningar skall ha avlagt minst examen vid biltekniska studielin-

jen vid en teknisk läroanstalt eller motsvarande lämplig examen på teknikernivå samt ha förtrogenhet med de stadganden och bestämmelser som gäller fordon och besiktningen av dem.

12 §

Opartiskhet vid tillhandahållande av besiktningstjänster

Besiktningar av de fordon som koncessionen gäller skall utföras oberoende av fordonets märke och modell samt tidpunkten för ibruktage- tagandet och andra motsvarande omständigheter.

Koncessionshavaren skall ordna sin verksamhet så att andra omständigheter än bedömning av fordonets skick och av hur det i övrigt stämmer överens med gällande bestämmelser inte kan inverka på slutresultatet av besiktningen.

Koncessionshavaren är skyldig att enligt stadganden och föreskrifter samt sin koncession ta emot och utföra besiktningen av varje kunds fordon, om kunden önskar det.

Koncessionshavaren skall i sin verksamhet i tillämpliga delar iakta språklagen (148/22). Koncessionshavaren skall även i övrigt sörja för att den finsk- och svenskspråkiga befolkningens behov tillgodoses på enahanda grunder i koncessionshavarens verksamhet.

13 §

Jäv

På den personal som utför besiktningar och registreringar tillämpas i uppgifter som kräver koncession vad 10 och 11 §§ lagen om förvaltningsförfarande (598/82) stadgar om jäv för tjänstemän.

14 §

Rättelseyrkande

Rättelse i ett beslut som en koncessionshavare har fattat i ett besiktning- eller registreringsärende får begäras hos fordonförvaltningscentralen, om inte något annat stadgas i lag eller förordning. Ett rättelseyrkande skall framställas inom 30 dagar från delfäendet av beslutet. En anvisning om hur begäran om rättelse skall göras skall bifogas beslutet.

15 §

Tillsyn

Fordonförvaltningscentralen övervakar att

denna lag och de stadganden och bestämmelser som utfärdats med stöd av den följs.

Koncessionshavaren är skyldig att lämna tillsynsmyndigheten och trafikministeriet de uppgifter som behövs för att övervaka att denna lag och de stadganden och bestämmelser som utfärdats med stöd av den följs. Koncessionshavaren skall underrätta tillsynsmyndigheten om förändringar i sina ägandeförhållanden, om personskiten i fråga om dem som är ansvariga för verksamheten samt om andra betydande förändringar som gäller verksamheten.

Tillsynsmyndigheten har rätt att på ställen där verksamhet som kräver koncession bedrivs företa inspektioner som behövs för övervakningen av att denna lag och de stadganden och bestämmelser som har utfärdats med stöd av den följs. Koncessionshavaren är skyldig att ordna förhållandena så att en inspektion kan ske.

Polisen är skyldig att lämna handräckning vid tillsynen över iakttagandet av denna lag och de stadganden och bestämmelser som har utfärdats med stöd av den.

16 §

Tvångsmedel

Om det vid en inspektion eller annars upptäcks att en maskin eller anordning som används i besiktningens verksamhet inte uppfyller sådana väsentliga krav som uppställts i denna lag eller i stadganden och bestämmelser som utfärdats med stöd av den, kan tillsynsmyndigheten antingen förbjuda användning av maskinen eller anordningen eller begränsa dess användning.

Tillsynsmyndigheten kan förelägga vite för att förstärka skyldigheten att lämna uppgifter enligt 15 § 2 mom. samt att iakta de förbud och begränsningar som avses ovan i 1 mom. I fråga om vite gäller viteslagen (1113/90). Den som underlåter att iakta ett förbud eller en förpliktelse som har meddelats eller ålagts med stöd av denna lag och som har förstärkts genom vite kan inte dömas till straff för samma gärning.

17 §

Återkallande av koncession

Trafikministeriet skall återkalla en koncession för en bestämd tid eller helt, om

1) koncessionshavaren inte bedriver regel-

bunden fordonsbesiktning på besiktningstillståndet eller om han upphör med verksamheten i fråga,

2) koncessionshavaren inte längre uppfyller de allmänna kraven för erhållande av koncession och inte inom utsatt tid har avhjälpt bristerna,

3) koncessionshavaren har försatts i konkurs eller

4) koncessionshavaren eller en sådan representant för denne som har dominerande ställning har meddelats näringsförbud.

Koncessionen kan återkallas eller så kan koncessionshavaren ges en anmärkning eller skriftlig varning eller koncessionshavaren kan förbjudas utföra registrering, om

1) ett fordon som uppenbart inte uppfyller gällande stadganden och bestämmelser har godkänts vid en besiktning för användning i trafik,

2) den relativa andelen av de fordon som godkänts första gången vid en besiktning betydligt avviker från den allmänna nivån i landet,

3) registreringarna inte har utförts på behörigt sätt,

4) det i verksamheten har brutits mot kravet på opartiskhet enligt 12 § eller mot något annat krav i denna lag, eller

5) koncessionshavaren bryter mot de krav som enligt trafikministeriets beslut gäller koncessionen eller mot kraven i de villkor som fogats till koncessionen eller om

6) koncessionshavarens bokföring, ekonomiförvaltning eller administration inte uppfyller villkoren för verksamheten.

En varning eller anmärkning kan ges också av fordonsförvaltningscentralen.

Ett beslut om återkallande av koncessionen eller ett registreringsförbud skall iakttas även om besvär har anförts mot beslutet.

18 §

Personregisteruppgifter

Trafikministeriet och fordonsförvaltningscentralen har rätt att få de uppgifter ur straffregistret och körkortsregistret som behövs vid behandlingen av ärenden som gäller beviljande och återkallande av koncessioner.

19 §

Tystnadsplikt

Koncessionshavaren och hans anställda får

inte för utomstående röja uppgifter som de fått om brott som avses i 4 § 1 mom. och som har begåtts av en person som avses i samma paragraf.

20 §

Straffstadganden

Den som utför fordonsbesiktning eller fordonsregistrering utan giltig koncession skall för *olovligt utövande av fordonsbesiktning* eller för *olovligt utövande av fordonsregistrering* dömas till böter eller fängelse i högst tre månader.

Den som försummar att göra anmälan eller lämna uppgifter enligt denna lag eller enligt stadganden som har utfärdats med stöd av den eller som hindrar eller stör förrättandet av en inspektion som avses i 15 § 3 mom., skall för *brott mot stadgandena om koncession för besiktning och registrering av fordon* dömas till böter.

Till straff för brott mot tystnadsplikten enligt 19 § döms enligt 38 kap. 1 eller 2 § strafflagen, om inte gärningen skall bestraffas enligt 40 kap. 5 § strafflagen eller strängare straff för den stadgas på något annat ställe i lag.

21 §

Närmare stadganden och bestämmelser

Genom förordning stadgas närmare om den fordonsregistrering som får utföras med stöd av en koncession som avses i denna lag.

Trafikministeriet kan meddela närmare föreskrifter om de allmänna förutsättningarna för beviljande av koncession, om de lokaler och kontrollanordningar som används vid besiktningar, om kvalitetskrav och säkerställande av kvaliteten på besiktningverksamheten, om sändande av uppgifter om registrering och besiktning till fordonsregistret samt om samarbete med myndigheterna.

22 §

Ikraftträdelse- och övergångsstadganden

Denna lag träder i kraft den 199 .

Genom denna lag upphävs lagen den 22 december 1993 om koncession för fordonsbesiktning (1372/93).

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Koncessioner som har beviljats innan denna lag träder i kraft gäller som sådana den tid som

har fastställts i koncessionen. Om sådan besiktningens verksamhet som avses i koncessionen inte har inletts förrän denna lag träder i kraft, börjar den bestämda tiden enligt 10 § 2 mom. löpa när lagen träder i kraft.

Om det aktiebolag eller dess dotterbolag som har bildats för att fortsätta Bilregistercentralens affärsverksamhet har ett sådant verksamhetsställe där det vid denna lags ikraftträdande har bedrivits besiktningens verksamhet och fordonsregistrering för vilken har lämnats koncessionsansökan innan denna lag träder i kraft, får detta verksamhetsställe fortsätta sin verksam-

het i den omfattning som uppges i ansökan tills ansökan avgörs och tillsynsmyndigheten har genomfört inspektion. På ett sådant verksamhetsställe tillämpas i övrigt de stadganden som gäller koncessionshavare.

En person som den 1 april 1995 har utfört besiktningar av fordon anses uppfylla kraven enligt 11 §.

En koncession som har beviljats i 3 § 3 mom. avsett ämbetsverk, inrättning eller läroanstalt före den 1 april 1995 kan förnyas utan hinder av nämnda moment.

Lag

om ändring av 84 och 106 b §§ vägtrafiklagen

I enlighet med riksdagens beslut ändras 84 § 2 mom. och 106 b § vägtrafiklagen av den 3 april 1981 (267/81), sådana de lyder i lag av den 6 november 1992 (989/92), som följer:

84 §

Fordons godkännande för trafik och registrering

Importören och tillverkaren av ett fordon samt dess ägare och innehavare är skyldiga att till den som för fordonsregistret eller som har koncession för besiktning och registrering av fordon anmäla registeruppgifterna samt ändringar i dessa enligt vad som stadgas genom förordning, om inte ändringen gäller ett avregistrerat fordon. På uppdrag av ägaren eller innehavaren överförs skyldigheten att lämna anmälan på ett företag som avses i 9 § 3 mom. lagen om ett datasystem för vägtrafiken.

106 b §

Ansökan om rättelse

I beslut som den som mottagit förarexamen har fattat med stöd av denna lag eller en förordning som har utfärdats med stöd av den får yrkas rättelse hos fordonsförvaltningscentralen, om inte något annat stadgas i lag eller förordning. Rättelseyrkandet skall lämnas inom 30 dagar efter delfäendet av beslutet. Till beslutet skall fogas anvisning om rättelseyrkande.

Denna lag träder i kraft den 199 .

Lag

om ändring av lagen om ett datasystem för vägtrafiken

I enlighet med riksdagens beslut upphävs i lagen den 15 september 1989 om ett datasystem för vägtrafiken (819/89) 17, 19 och 19 a §§,

dess lagrum sådana de lyder, 17 § delvis ändrad genom lag av den 8 januari 1993 (7/93) samt 19 och 19 a §§ i nämnda lag,

ändras 1 §, 4 § 1 mom., i 6 § det inledande stycket samt 1 och 2 punkten, rubriken för 9 §, i 9 § 1 mom. det inledande stycket samt 1 och 3 punkten samt 9 § 3 och 4 mom., 10 § 1 mom. och 11—16 §§,

av dessa lagrum 1 §, 4 § 1 mom., 6 § 2 punkten, i 9 § 1 mom. det inledande stycket och 9 § 3 och 4 mom., 10 § 1 mom. samt 13 och 15 §§ sådana de lyder i nämnda lag av den 8 januari 1993, 11 § sådan den lyder ändrad genom lag av den 19 april 1991 (722/91) och i nämnda lag av den 8 januari 1993, 12 § sådan den lyder delvis ändrad genom lag av den 15 februari 1991 (345/91) och nämnda lag av den 8 januari 1993 och 16 § sådan den lyder delvis ändrad genom sistnämnda lag, samt

fogas till lagen en ny 6 a §, till 9 §, sådan den lyder delvis ändrad genom nämnda lag av den 8 januari 1993, ett nytt 5 mom. och till lagen nya 12 a och 12 b §§ samt till 18 §, sådan den lyder i lag av den 21 april 1995 (657/95), ett nytt 1 mom. varvid nuvarande 1 mom. blir 2 mom., som följer:

1 §

Datasystemet för vägtrafiken och den registeransvarige

För främjande av trafiksäkerheten och för datatjänsten för vägtrafiken skall med hjälp av automatisk databehandling föras register över fordon och beskattningen av dem, över besiktning och inteckningar samt över körkort och förarexamina. Dessa register och de databehandlingsprogram som hör till dem bildar tillsammans datasystemet för vägtrafiken.

Datasystemet för vägtrafiken förs av fordonförvaltningscentralen (*registeransvarig*).

4 §

Uppgifter i datasystemet för vägtrafiken

I databasen inom datasystemet för vägtrafiken får följande personuppgifter om fysiska personer registreras: i fråga om ägare och innehavare av fordon namn, personbeteckning, adress, hemkommun, det polisdistrikt till vilket boningsorten hör och modersmål. I databasen får registreras motsvarande uppgifter i fråga om juridiska personer, även affärs- och samfundssignum. I databasen får dessutom registreras uppgifter om ägaren eller innehavaren är en fysisk eller en juridisk person samt om arten av innehavarens besittningsrätt.

6 §

Uppgifter i körkortsregistret

I *körkortsregistret*, där de som ansöker om körkortstillstånd och de som innehar körkort samt körrättslösa personer som har blivit misstänkta för trafikbrott och körrättslösa personer som har gjort sig skyldiga till trafikbrott blir antecknade, införs så som närmare stadgas genom förordning följande uppgifter om dem

som ansöker om körkortstillstånd, om körrättsinnehavarna samt om körrättslösa personer:

1) uppgifter om de körkortsklasser för vilka körkortstillståndet enligt beteckning som anger fordonsklassen har beviljats, de specialvillkor och specialtillstånd som hänför sig till körrätten och motsvarande uppgifter om försvarsmaktens körkort,

2) uppgifter om trafikbrott som misstänks ha begåtts eller har begåtts vid framförande av ett motordrivet fordon, uppgifter om straff och andra påföljder för dessa brott, samt uppgifter om att körförbud eller temporärt körförbud har meddelats, körkortstillståndet har dragits in, körrätten har upphört eller varning givits med stöd av vägtrafiklagen samt uppgifter om den gärning eller den misstänkta gärning som utgör grunden för dessa,

6 a §

Utplåning av uppgifter ur körkortsregistret

Uppgifter om brott enligt 75 § 1 mom. vägtrafiklagen skall utplånas ur registret sedan tio år förflutit från det beslutet om dem vunnit laga kraft. En uppgift om ett enskilt straff som funnits i registret i tio år utplånas dock inte, om registret innehåller en sådan uppgift om den berörda som med stöd av det ovan stadgade ännu inte kan utplånas.

Uppgifter om andra brott än de som avses i 1 mom. och uppgifter om påföljder som polisen fastställt genom ett administrativt beslut skall, om de inte har samband med ett brott som avses i 1 mom., utplånas sedan fem år förflutit från det beslutet om dem vunnit laga kraft.

Brottsuppgifter om oskyldiga personer utplånas ur registret så fort beslutet om dem vunnit laga kraft. Uppgifter om ett misstänkt brott utplånas när åtalsrätten preskriberats. Har polisen i anknytning till det ovan nämnda fattat ett administrativt beslut om körkort eller

körtillstånd, utplånas uppgifterna om ett misstänkt brott sedan fem år förflutit från det beslutet vunnit laga kraft.

Alla uppgifter om en registrerad utplånas ur registret sedan ett år förflutit från hans död.

9 §

Rätt att få och registrera uppgifter

För datasystemet för vägtrafiken har fordonsförvaltningscentralen rätt att få följande uppgifter som i maskinläsbar form kan överföras till systemets databas:

1) ur befolkningsdatasystemet uppgifter om fysiska personers namn och adress samt om ändring av personbeteckning och om dödsfall,

3) ur trafikförsäkringscentralens och trafikförsäkringsbolagens system uppgifter om grupptrafikförsäkringar, om försummelse av betalning av trafikförsäkringspremier, uppsägning av försäkring samt om fordon som temporärt saknar försäkring,

Den som håller förarexamen kan lagra uppgifter som gäller förarutbildning och förarexamen samt körkort genom direkt anslutning i vägtrafikens datasystem.

Uppgifterna i ett fordon registreringsanmälan kan med tillstånd av fordonsförvaltningscentralen och med hjälp av teknisk anslutning överföras till datasystemet för vägtrafiken, om överföringen sker på uppdrag av fordonsägaren eller fordonsinnehavaren från datasystem som tillhör i handelsregistret antecknade företag som bedriver handel med fordon, finansierar fordon eller bedriver fordonsbesiktningsverksamhet eller som tillhör försäkringsbolag.

Besiktningsförrättaren kan med hjälp av teknisk anslutning till datasystemet för vägtrafiken överföra uppgifter om besiktning och registrering av fordon så som fordonsförvaltningscentralen bestämmer. Fordonsförvaltningscentralen kan på ansökan tillåta att uppgifterna registreras genom direkt anslutning.

10 §

Användningen av datasystemet för vägtrafiken

Fordonsförvaltningscentralen kan använda datasystemet för vägtrafiken och dess delregister vid skötseln av de uppgifter som enligt lag eller förordning hör till den.

11 §

Allmänna stadganden om utlämnande av uppgifter ur datasystemet för vägtrafiken

Den som anhåller om uppgifter ur datasystemet för vägtrafiken skall uppge användningsändamålet för uppgifterna och på vilket sätt uppgifterna skyddas samt övriga omständigheter som behövs för utredande av förutsättningarna för utlämnande av uppgifter. Detta gäller dock inte statistikuppgifter och inte uppgifter som utlämnas enskilt, om inte något annat följer av denna lag.

De uppgifter som utlämnas ur datasystemet för vägtrafiken skall behövas för det användningsändamål som har uppgetts. En uppgift får inte utlämnas, om utlämnandet av grundad anledning kan misstänkas äventyra den registrerades integritetsskydd, hans intressen eller rättigheter eller statens säkerhet. Förutsättningen för massutlämning av personuppgifter är ytterligare att kraven i 19 § 1 mom. 3 punkten personregisterlagen (471/87) uppfylls.

För rätt att i mottagarens datasystem lagra andra uppgifter som utlämnas med teknisk anslutning än statistikuppgifter krävs fordonsförvaltningscentralens tillstånd.

De utlämnade uppgifterna får användas endast för det ändamål för vilket de har utlämnats. Med undantag för enskilt utlämnade uppgifter får uppgifter inte lämnas ut till tredje man utan behörigt tillstånd.

Polisen har rätt att med hjälp av teknisk anslutning lämna ut uppgifter om efterspanade fordon till polismyndigheter och judiciella myndigheter i andra stater samt till myndighetsorganisationer som internationellt bekämpar brottslighet.

12 §

Utlämnande av uppgifter ur fordonsregistret

Ur *fordonsregistret* kan lämnas ut

1) enskilt och på basis av registreringstecken eller tillverkningsnummer uppgifter om fordon, dock inte personbeteckningar,

2) uppgifter som en myndighet behöver vid skötseln av uppgifter som enligt lag eller förordning ankommer på den,

3) till trafikförsäkringscentralen uppgifter om försummelse att inom föreskriven tid teckna lagstadgad trafikförsäkring, för fastställande av gottgörelse som motsvarar trafikförsäkringspremie, samt till trafikförsäkringscen-

tralen och trafikförsäkringsbolagen uppgifter för skötseln av ersättningssystemet för trafik- och bilförsäkringar samt till statskontoret uppgifter för skötseln av statens ersättningssystem, som motsvarar trafik- och bilförsäkringar,

4) till besiktningsförrättare uppgifter för skötseln av besiktnings- och registreringsuppgifter,

5) till fordonregistreringsmyndigheterna på Island samt i Norge, Sverige och Danmark uppgifter för förrättande av fordonregistrering i nämnda länder,

6) uppgifter på basis av fordonets registreringstecken eller ägarens eller innehavarens namn eller affärs- och samfundssignum, för uppdatering av adressuppgifterna i kundregistret för ett företag som bedriver handel med fordon, finansierar fordon, bedriver trafik- och bilförsäkringsverksamhet, besiktningsverksamhet eller annan verksamhet som hänför sig till fordon, förutsatt att utlämnandet av uppgifterna uppfyller kraven enligt 19 § 1 mom. 3 punkten och 20 § personregisterlagen,

7) på basis av fordonets registreringstecken andra uppgifter än personuppgifter, i samband med handel med och underhåll av fordon, till i handelsregistret antecknade företag som bedriver handel med fordon samt utöver dessa uppgifter ägarens eller innehavarens personuppgifter med dennes samtycke till företag som erhållit tillstånd enligt 9 § 4 mom.,

8) uppgifter för statistikföring eller vetenskaplig forskning, om kraven i 19 § 1 mom. 3 punkten personregisterlagen uppfylls, och

9) statistikuppgifter.

Ur fordonregistret kan uppgifter lämnas ut även för andra än i 1 mom. nämnda ändamål, när ändamålet ansluter sig till trafiksäkerheten, trafik- eller bilförsäkringar, trafik, trafikförnödenheter, besiktning eller fordon. Personuppgifter på fordonets ägare eller innehavare får dock lämnas ut endast om mottagaren har rätt enligt personregisterlagen att införa de utlämnade uppgifterna i personregister.

Ur fordonregistret får lämnas ut uppgifter för opinions- och marknadsundersökning, direktreklam, telefonförsäljning eller annan direkt marknadsföring samt för adresstjänst. Uppgifter om en fysisk person får utlämnas endast om den verksamhet för vilken uppgifterna begärs utlämnade hänför sig till trafiksäkerhet, trafik, trafik- eller bilförsäkring, trafikförnödenheter, besiktning, fordon eller handel med fordon. Om en fysisk person får endast

namn- och adressuppgifter i annan än för automatisk databehandling lämplig form utlämnas. Denna begränsning gäller dock inte utlämnande av uppgifter till besiktningsförrättare för skötseln av serviceuppgifter i samband med besiktningen. Uppgifter om fysiska personer får inte lämnas ut, om den registrerade med stöd av 23 § personregisterlagen har förbjud att uppgifterna lämnas ut eller om mottagaren inte har rätt enligt personregisterlagen att införa de utlämnade uppgifterna i personregistret.

Fordonsregistrets uppgifter får inte lämnas ut med hjälp av teknisk anslutning i de fall som avses i 1 mom. 1, 6 och 7 punkten samt 3 mom.

12 a §

Utlämnande av personbeteckningen ur fordonregistret

Utan den registrerades samtycke får personbeteckningar användas som grund för utlämnande av uppgifter eller personbeteckningar lämnas ut ur fordonregistret endast

1) i de fall som avses i 12 § 1 mom. 2—4 och 8 punkten, eller

2) om en tillförlitlig identifiering av en person samt användningsändamålet med uppgifterna förutsätter det och den som anhåller om uppgifterna innehar eller kan inneha personbeteckningen med stöd av personregisterlagen eller någon annan lag.

12 b §

Datasekretessnämndens dispens

Datasekretessnämnden kan av särskilda skäl med avvikelse från 12 § 2 mom. bevilja dispens för utlämnande av personuppgifter ur fordonregistret, även om den som begär uppgifter inte har rätt enligt personregisterlagen att införa de utlämnade uppgifterna i personregister, samt till användning av personbeteckning som grund för anhållan om uppgifter eller till utlämnande av personbeteckning, även om förutsättningarna enligt 12 a § inte föreligger. En förutsättning är dessutom att det kan förhindras att den registrerades personliga integritet, hans intressen och rättigheter samt statens säkerhet äventyras.

13 §

Utlämnande av uppgifter ur körkortregistret

I fråga om personer som finns registrerade i

körkortsregistret skall uppgifter om brott eller misstänkt brott, körförbud, tillfälligt körförbud eller om att körrätt upphört hållas hemliga.

Ur registret får dock lämnas ut uppgifter i följande fall:

1) till polisen samt tull- och gränsbevakningsmyndigheterna för behandling av ärenden som gäller körrätt och trafiktillstånd samt för kontroll av personuppgifter,

2) till åklagarmyndigheter och domstolar för behandling av ärenden som ansluter sig till körrätt,

3) till trafiktillståndsmyndigheterna för behandling av ärenden som hänför sig till beviljande och återkallande av trafiktillstånd,

4) till myndigheter som beviljar tillstånd att hålla bilskola uppgifter för behandling av ärenden som gäller beviljande och återkallande av tillstånd att hålla bilskola,

5) till den som håller förarexamina uppgifter för åligganden som gäller förarexamina och körkort,

6) till den koncessionsmyndighet som avses i lagen om koncession för besiktning och registrering av fordon (/95) för behandling av ärenden som gäller beviljande och återkallande av koncession för besiktning och registrering av fordon,

7) till de myndigheter på Åland, i Europeiska unionens medlemsstater eller i till avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet anslutna stater som behandlar körkortsärenden uppgifter som behövs för behandlingen av körkortsärenden eller för enstaka kontrollåtgärder,

8) till försvarsmakten uppgifter som behövs för behandling av försvarsmaktens körkortsärenden,

9) under fordonsförvaltningscentralens tillsyn uppgifter för vetenskaplig forskning eller statistikföring, om det är uppenbart att utlämnandet av uppgifterna inte kränker de intressen till vilkas skydd tystnadsplikten har stadgats och om kraven i 19 § 1 mom. 3 punkten personregisterlagen fylls, samt

10) statistikuppgifter.

En privatperson får dessutom genom ett utdrag ur körkortsregistret sådana uppgifter från körkortsregistret som gäller honom själv och behövs för utbildning som ansluter sig till framförande av fordon, för inledande av yrkesverksamhet eller för något annat ärende som gäller körkort eller körrätt. Då uppgifter be-

gärs skall ändamålet för vilket uppgifterna behövs uppges. Detta ändamål skall antecknas i utdraget ur körkortsregistret.

Uppgifter ur körkortsregistret får inte lämnas ut med hjälp av teknisk anslutning i de fall som avses i 1 mom. 8 och 9 punkten.

14 §

Utlämnande av uppgifter ur fordonsbeskattningsregistret

Ur *fordonsbeskattningsregistret* kan lämnas ut

1) på basis av registreringstecken enstaka uppgifter för godtagbara ändamål på annat sätt än som massutlämning, dock inte personbeteckningar,

2) till polisen samt tull- och gränsbevakningsmyndigheterna uppgifter som hänför sig till tillsynen över motorfordonsbeskattningen,

3) till besiktningsförrättaren uppgifter för skötseln av uppgifter som enligt lag eller förordning hör till den,

4) till utsökningsmyndigheterna uppgifter som behövs för utsökning samt

5) till myndigheterna inom skatteförvaltningen uppgifter för ärenden som gäller uppörd av skatter.

15 §

Utlämnande av uppgifter ur bilinteckningsregistret

Ur *bilinteckningsregistret* kan lämnas ut

1) uppgifter om inteckningsärenden som är anhängiga och om fastställande av inteckning samt

2) andra uppgifter så som lagen om inteckning i bil (810/72) stadgar.

Ur *bilinteckningsregistret* får uppgifter inte lämnas ut med hjälp av teknisk anslutning.

16 §

Förbud mot utlämnande av uppgifter ur datasystemet för vägtrafiken i vissa fall

En person har utöver vad 23 § personregisterlagen stadgar rätt att förbjuda att hans adressuppgifter lämnas ut per telefon till någon annan än till en myndighet, till trafikförsäkringscentralen, till ett trafikförsäkringsbolag eller till en besiktningsförrättare.

Om en person har grundad anledning att misstänka att hans egen eller hans familjs hälsa eller säkerhet hotas, kan fordonsförvaltnings-

centralen på skriftlig ansökan besluta att personuppgifter som gäller honom inte får lämnas ut ur datasystemet för vägtrafiken till andra än myndigheter, trafikförsäkringscentralen, trafikförsäkringsbolag, besiktningsförrättare samt till den som håller förarexamina. Detta beslut kan första gången gälla högst två år. Begränsningens giltighetstid kan förlängas ett år i sänder.

18 §

Straffpåföljder

Den som bryter mot tystnadsplikten enligt

13 § 1 mom. döms enligt 38 kap. 1 eller 2 § strafflagen, om gärningen inte skall bestraffas enligt 40 kap. 5 § strafflagen eller strängare straff för gärningen stadgas på något annat ställe.

Denna lag träder i kraft den
199 .

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Lag

om ändring av 20 § lagen om transport av farliga ämnen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 20 § lagen den 2 augusti 1994 om transport av farliga ämnen (719/94) som följer:

20 §

Sökande av rättelse

Rättelse i beslut som den som håller körtilleståndsprov har fattat med stöd av denna lag eller en förordning som har utfärdats med stöd av den får yrkas hos fordonsförvaltningscentralen, om inte något annat stadgas på något annat ställe i lag eller förordning.

Rättelse i beslut som gäller inspektion gjord

av inspektionsbefattning som avses i 6 a § 1 mom. får yrkas hos säkerhetsteknikcentralen, om inte något annat stadgas i lag eller förordning.

Rättelseyrkandet skall framföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet. Till beslutet skall fogas anvisning om rättelseyrkande.

Denna lag träder i kraft den
199 .

Helsingfors den 29 november 1995

